

Høyesteretts virksomhet i 2007

Høyesteretts hovedmål:

Høyesterett dømmer i siste instans og er ankeinstans for avgjørelser truffet i lavere instanser. Høyesterett behandler både sivile saker og straffesaker og har myndighet på alle rettsområder. Høyesteretts hovedmål er å arbeide for rettsenhet, rettsavklaring og rettsutvikling. Dette innebærer en konsentrasjon om prinsipielle rettsspørsmål og retningsgivende avgjørelser.

Saksmengden:

En rekke ulike saker bringes inn for Høyesterett, og antall saker har de senere år vært økende. Samlet kom det i 2007 inn noe færre saker enn i 2006, men saksmengden var likevel stor.

I 2007 kom det inn 457 sivile anker til Høyesterett. Det tilsvarende tallet for 2006 var 504. Ca. 16 % av ankene i sivile saker ble henvist til behandling i avdeling. Det innkom 388 sivile kjæremål, mens det tilsvarende tallet i 2006 var 421.

Når det gjelder straffesaker, kom det inn 428 anker og 543 kjæremål. De tilsvarende tallene for 2006 var 443 anker og 561 kjæremål. Ca. 20 % av ankene i straffesaker ble henvist til behandling i avdeling.

Høyesterett behandlet i 2007 85 sivile saker i avdeling, mens det tilsvarende tallet i 2006 var 89. Det ble i 2007 behandlet 97 straffesaker i avdeling, mens det tilsvarende tallet for 2006 var 79. Det har vært et betydelig antall tunge og arbeidskrevende saker. Mange av sakene reiste rettsspørsmål hvor internasjonale rettskilder er sentrale.

Plenum:

Tre saker ble i 2007 behandlet av Høyesterett i plenum. Sakene ble behandlet i sammenheng. To av sakene gjaldt spørsmålet om tomtefestelovens bestemmelse om rett til forlengelse av festekontrakt på samme vilkår som tidligere, var i strid med Grunnlovens forbud mot ekspropriasjon uten full erstatning og Grunnlovens forbud mot at lover gis tilbakevirkende kraft. Den tredje saken gjaldt spørsmålet om bestemmelsen i tomtefesteloven som under visse omstendigheter gir en fester rett til å løse inn en festetomt til 40% av tomteverdien på innløsningstidspunktet, var i strid med Grunnlovens forbud mot ekspropriasjon uten full erstatning.

Saksbehandlingstid:

I 2007 har Høyesterett opprettholdt den meget tilfredsstillende saksbehandlingstiden fra 2006. Sakene berammes så raskt som det lar seg gjøre ut fra prosessfullmektigenes forberedelser og program. Det er ikke ventetid for å få en sak opp i Høyesterett.

Internasjonal virksomhet:

Ut over den dømmende virksomheten har Høyesterett i 2007 hatt en betydelig internasjonal virksomhet. Dels har Høyesterett mottatt besøk fra utenlandske juristmiljøer, særlig domstoler. Dels har dommerne og i noen grad andre fra domstolen deltatt i kongresser, seminarer og faglige møter i andre land. Det nordiske samarbeidet står her i en særstilling.

Formålet med den internasjonale virksomheten er todelt. Den skal bidra til kompetanseheving i Høyesterett, og den skal for en del være et bidrag til rettsstatsoppbygging og rettsstatsutvikling i andre land.

Endringer i dommersammensetningen:

Avdelingsdirektør Hilde Indreberg tiltrådte som høyesterettsdommer 1. april 2007. Høyesterettsdommer Georg Fredrik Rieber-Mohn fratrådte som høyesterettsdommer 31. oktober 2007. Lagmann Arnfinn Bårdsen ble utnevnt som høyesterettsdommer 7. desember 2007 og tiltrer 1. juli 2008. Professor dr. juris Tone Sverdrup har vært konstituert som høyesterettsdommer i perioden fra 10. august 2006 til 8. april 2007, og er konstituert i perioden fra 5. november 2007 til 20. januar 2008.

Høyesterettsdommer Ole Bjørn Støle ble i juli 2006 utnevnt som dommer ved ICTY i Haag (Krigsforbrytertribunalet for ex-Jugoslavia) for en tre-års periode og har permisjon fra sitt embete som høyesterettsdommer.

Fylkesreiser:

Norges Høyesterett legger - som øverste domstol og den domstol som dekker hele Norge - stor vekt på å skaffe seg kunnskap om landet vårt. Som ett ledd i dette drar Høyesterett på befaringsbesøk til ulike deler av landet for å gjøre seg kjent med særlig næringsliv, offentlige institusjoner og kultur. Reisen i 2007 gikk til Hedmark fylke.

Besøkende i Høyesterett:

Høyesterett har en rekke besøkende. Forskjellige grupper er på besøk, og får omvisning og orientering om domstolene i sin alminnelighet og om Høyesterett. Dette gjelder både juridiske studenter, organisasjoner og foreninger. Høyesterett har i 2007 gjennomført i alt 49 omvisninger og orienteringer for til sammen over 1.000 besøkende.

Sakstyper

Ulike sakstyper behandlet av Høyesterett i avdeling i 2007

I. Sivile saker:

(a)	Avtalerett/fordringer/obligasjoner	8
(b)	Familie/arv/ skifte	5
(c)	Tingsrett	10
(d)	Erstatningsrett	7
(e)	Forsikringsrett	6
(f)	Skatter/avgifter	11
(g)	Trygderett	5
(h)	Ekspropriasjon/skjønn	6
(i)	Forvaltningsrett	13
(j)	Odelsrett	3
(k)	Offentlige anskaffelser	3

(l)	Selskapsrett	3
-----	--------------	---

Høyesterett behandlet i 2007 seks saker om tomtefeste, hvorav tre saker var plenumssaker.

II. Straffesaker

(a)	Narkotikaforbrytelser	9
(b)	Sedelighetsforbrytelser	9
(c)	Drap	5
(d)	Andre typer legemskrenkelser	11
(e)	Formuesforbrytelser (tyveri, ran, m.m.)	7
(f)	Ulike typer økonomisk kriminalitet	7
(g)	Miljøkriminalitet	6
(h)	Brudd på vegtrafikkloven	9

Høyesterett behandlet ni straffesaker der det særlig var spørsmål om bruk av samfunnsstraff, jf. straffeloven § 28a, og fem saker der det var spørsmål om forvaring, jf. straffeloven §§ 39c flg. Det var fire straffesaker til behandling som gjaldt spørsmål om politiets myndighetsutøvelse. Høyesterett behandlet i 2007 for første gang spørsmålet om overtredelse av hundeloven.

Utadrettet virksomhet

Besøk i Norges Høyesterett

Besøk av vietnamesisk delegasjon i forbindelse med menneskerettighets-dialogmøte i Oslo i regi av Utenriksdepartementet (15. januar)

Besøk av Romanias ambassadør til Norge (24. januar og 5. februar)

Besøk av Brasils ambassadør til Norge (5. februar)

Besøk av kinesisk gruppe i regi av Norsk senter for menneskerettigheter (8. mars)

Besøk av studenter fra The European Law Students' Association (16. april)

Besøk av delegasjon fra Latvia i regi av Justisdepartementet (19. april)

Besøk fra FNs arbeidsgruppe mot vilkårlig fengsling i regi av Justisdepartementet (30. april)

Besøk av delegasjon fra indonesiske domstoler, bl.a. Indonesias Høyesterett, i regi av Utenriksdepartementet (14. mai)

Besøk av to grupper amerikanske studenter – fra Hamline og North Dakota (12. juni)

Besøk av en delegasjon fra China Law Society i regi av Norsk senter for menneskerettigheter (25. juni)

Besøk av delegasjon koreanske advokater i regi av The Judicial Research and Training Institute, Korea (9. juli)

Besøk fra The International Summer School, Oslo (27. juli)

Besøk av en delegasjon fra det vietnamesiske utenriksdepartement og fra Vietnams ambassade i København i anledning forberedelsen av offisielt besøk i Norge av Vietnams President (20. september)

Besøk av dommere fra Taiwan i regi av Dommerforeningen (1. oktober)

Besøk av dommere fra Folkerepublikken Kina i regi av Dommerforeningen (26. oktober)

Besøk av studenter fra USA, Namibia, Zambia og Tanzania (29. oktober)

Besøk av tjenestemenn fra Indonesia, Kina og Vietnam, i regi av Norsk senter for menneskerettigheter (21. november)

Besøk av dommere fra Subordinate Court i Singapore i regi av Oslo tingrett (6. desember)

Besøk av Sør-Koreas ambassadør til Norge (14. desember)

Høyesterett har deltatt med representanter i følgende arrangementer i utlandet

Seminar i Cour de Cassation, Paris (26. januar)

European Conference of Judges, Roma (26. – 27. mars)

Nordisk dommerseminar, Stockholm (29. – 30. mars)

Besøk i The Constitutional Court of the Republic of Slovenia og The Supreme Court of the Republic of Slovenia, Ljubljana (16. – 18. april)

SEND-seminar (Samarbetsorganet för Efterutbildning av Nordens Domare), København (23. – 25. mai)

Konferanse i regi av the Joint Council on Constitutional Justice of the European Commission for Democracy through Law, Venezia (29. – 30. mai)

Nordisk høyesterettsbibliotekarmøte, Reykjavik (7. – 8. juni)

Konferanse om "Jurisdiction of the Constitutional Court and the European Court of Human Rights in Conflict Zones", Batumi, Georgia (6. – 7. juli)

Nordisk høyesterettspresidentmøte, Bornholm (29. – 31. august)

Markering av 15-årsjubileet for Estlands konstitusjon samt konferanse i regi av Estlands Høyesterett og Venice Commission, Tallin (5. – 7. september)

Konferanse om "European and International Uniform Law" i regi av The European Legal Forum, Firenze (26. – 27. oktober)

Konferanse – The International Association of Supreme Administrative Jurisdictions, Bangkok (21.-25. november)

Studiebesøk i High Courts i Nord-Irland i regi av The European Judicial Training Network (26. november – 7. desember)

15-årsjubileum for opprettelsen av Romanias konstitusjonsdomstol samt konferanse om "The Constitutionalization of Political-Legal Life – The Role of Constitutional Courts", Bucuresti (6. – 7. desember)

Andre arrangementer m.v.

Nordisk Kanslichef møte, Oslo (7. – 8. mai)

Twistelovsdagen, Trondheim (9. mai)

Domstolledermøte, Trondheim (10. – 11. mai)

Høyesteretts fylkestur til Hedmark (17. – 19. september)

Den internasjonale Dommerunions 50-årsmøte, Trondheim (24. – 25. september)

Høyesteretts dommere har deltatt som dommere i prosedyrekonkurranser ved universitetene i Oslo og Bergen

FORRETNINGSSTATISTIKK FOR HØYESTERETT

01.01.2007 - 31.12.2007

**KJÆREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET - SIVILE
SAKER****Sivile ankesaker**

Ikke avgjorte saker ved periodens start	42
Innkomet	457
Avgjort	460
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	38

Resultat:

Anken henvist til Høyesterett	71 saker
Anken nektet fremmet	362 saker
Anken avvist	3 saker
Hevete ankesaker	2 saker
Anketillatelse gitt (verdi/dir.)	3 saker
Anketillatelse ikke gitt	14 saker
Annet	5 saker

 460 saker
Sivile kjæremål

Ikke avgjorte saker i kjæremålsutvalget ved periodens start	39
Innkomet kjæremål	388
Innkomet andre saker	11
Avgjort i kjæremålsutvalget	388
Ikke avgjorte saker i kjæremålsutvalget ved periodens slutt	50

Resultat:

Kjæremål henvist til Høyesterett	4 saker
Forkastet eller stadfestet	292 saker
Tatt til følge/opphevet	40 saker
Kjæremålet avvist	34 saker
Hevete kjæremål	5 saker
Annet	13 saker

HØYESTERETT I AVDELING - SIVILE SAKER SIVILE ANKESAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	43
Henvist til behandling	77
Avgjort	81
Behandlet i plenum	3
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	39

SIVILE KJÆREMÅL OG ANDRE SAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	6
Henvist til behandling	4
Avgjort	4
Behandlet i plenum	0
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	6

SIVILE SAKER SAMLET

Ikke avgjorte saker ved periodens start	49
Henvist til behandling	81
Avgjort	85
Behandlet i plenum	3
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	45

BEHANDLINGSTID FOR SIVILE SAKER - KJÆREMÅLSUTVALGET OG HØYESTERETT I AVDELING

Gjennomsnittlig behandlingstid for ankesaker fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjæremålsutvalget	0,7 mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for kjæremål fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjæremålsutvalget	0,7 mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for sivile saker fra innkommet Høyesterett til kjæremålsutvalgets henvisning	1,0 mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for sivile saker fra kjæremålsutvalgets henvisning til Høyesteretts avgjørelse	5,9 mnd
Gjennomsnittlig samlet behandlingstid for sivile saker fra innkommet Høyesterett til Høyesteretts avgjørelse	6,9 mnd
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for samtlige avgjorte sivile saker (kjæremålsutvalg + Høyesterett i avdeling)	1,3 mnd

KJÆREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET - STRAFFESAKER Straffeanket

Ikke avgjorte saker ved periodens start	54
Innkommet	428
Avgjort	447
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	34

Resultat:

Anken tillatt fremmet	85 saker
Anken ikke tillatt fremmet	346 saker
Anken avvist	3 saker
Anken frafalt/hevet	12 saker
Anketillatelse gitt (dir. anke)	0 saker
Anketillatelse ikke gitt	0 saker
Annet	1 saker

447 saker

Straffekjæremål

Ikke avgjorte saker i kjæremålsutvalget ved periodens start	34
Innkomet kjæremål	543
Innkomet andre saker	22
Avgjort i kjæremålsutvalget	555
Ikke avgjorte saker i kjæremålsutvalget ved periodens slutt	41

Resultat:

Kjæremål henvist til Høyesterett	4 saker
Forkastet eller stadfestet	435 saker
Tatt til følge/opphevet	63 saker
Kjæremålet avvist	18 saker
Kjæremålet frafalt	9 saker
Annet	26 saker

555 saker

HØYESTERETT I AVDELING - STRAFFESAKER STRAFFEANKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	28
Tillatt fremmet til behandling	85
Avgjort	95
Behandlet i plenum	0
Hevet	3
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	15

STRAFFEKJÆREMÅL OG ANDRE SAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	2
Henvist til Høyesterett	6
Avgjort	2

Behandlet i plenum	0
Hevet	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	6

STRAFFESAKER SAMLET

Ikke avgjorte saker ved periodens start	30
Tillatt fremmet til behandling / henvist til Høyesterett	91
Avgjort	97
Behandlet i plenum	0
Hevet	3
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	21

BEHANDLINGSTID FOR STRAFFESAKER - KJÆREMÅLSUTVALGET OG HØYESTERETT I AVDELING

Gjennomsnittlig behandlingstid for ankesaker fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjæremålsutvalget	0,8 mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for kjæremål fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjæremålsutvalget	0,3 mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra innkommet Høyesterett til kjæremålsutvalget tillot saken fremmet	0,8 mnd
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra kjæremålsutvalget tillot saken fremmet til Høyesteretts avgjørelse	2,9 mnd
Gjennomsnittlig samlet behandlingstid for straffesaker fra innkommet i Høyesterett til Høyesteretts avgjørelse	3,7 mnd
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for samtlige avgjorte straffesaker (kjæremålsutvalg + Høyesterett i avdeling)	0,8 mnd